

Mariah uit Eritrea schilderde zichzelf.

'Vluchtelingentjes' van Ahlam uit Irak.

Werk van Sahra uit Somalië.

Jurk van Nihal uit Sudan.

Rouwjurken worden droomjurken

Anne de Vilder en vrouwen AZC Crailo tonen hun verhaal in GSA Galerie

Ahlam (42) uit Irak, Sahra (70) uit Somalië, Nihal (rond de 20) uit Sudan en Mariah (24) uit Eritrea. Ze zijn morgenavond aanwezig bij de opening van de nieuwe expositie in de GSA galerie in Hilversum. De vier vrouwen uit Asielzoekers Centrum Crailo vertellen er wat ze hebben mee gemaakt en waarvan ze dromen. De taal vormt geen barrière. Want zij schilderden hun verhaal op grote witte tentjurken in een beeldtaal die iedereen begrijpt.

door Wilma Klaver

HILVERSUM - Hun dromen prijken voorop de jurk: kleurrijk tonen ze het verlangen naar een thuis, naar rust, naar liefde, naar een harmonieus leven. Het verleden, achter op de jurk, keren ze letterlijk de rug toe. De Hilversumse kunstenaar Anne de Vilder begeleidde de vrouwen. In oktober werd ze met open armen ontvangen op Crailo en startte het project 'Rouwjurken' met elf vrouwen. Door overplaatsingen en zwangerschappen slankte de groep in de loop der maanden behoorlijk af. Uiteindelijk hebben vier vrouwen het project helemaal afgerond. „Het project heeft hen wat rust gegeven in hun onzekere bestaan. Dat is nu voorbij. Het project is afgerond. Het centrum sluit, sommigen worden overgeplaatst, anderen uitgezet. Ze hebben echt moeite met de situatie”, vertelt De Vilder.

De rouwjurken, waarin ieders persoonlijke geschiedenis verwerkt zit, zijn – anders dan de naam doet vermoeden – niet somber geworden. De schilderingen op de voorkant getuigen

van hoop en vertrouwen in de toekomst ook al is die nog zo vaag. De achterzijden van de jurken laten de werkelijkheid zien. Daaruit spreekt de rouw: een oog met een traan, een verlaten kamer op Crailo, Nihal schildert zichzelf wachtend op een stoel, de armen over elkaar. Sahra tekende haar vlucht op de rug van een kameel van *Boroma (Somalië) naar 'Utopia'*. De Vilder: „Toen ze hierheen kwam dacht ze eigenlijk dat ze naar Canada ging, dat dit Canada was. Sahra is eerst naar Ethiopië gevlucht en heeft haar kinderen achter moeten laten. Van twee van haar kinderen weet ze niet waar ze zijn, een ander kind zit in de gevangenis. Ze zit nu op de rit om uitgezet te worden en heeft het twee weken uitstel gekregen. Daardoor kon ze dit project afmaken. Daar leefde ze helemaal van op.”

Anne de Vilder exposeert zelf ook een rouwjurk. Een grote witte tentjurk waarop verweerde foto's bevestigd zijn. „Het zijn foto's uit de jaren zeventig van vermisten uit Argentinië, een beetje mysterieus. Toen ik beelden zag van de Dwaze Moeders die elke week demonstren en foto's van hun vermiste kinderen meedragen kwam ik op het idee zo'n jurk voor ze te maken. Daar kunnen ze dan de foto's in stoppen en het aanschouwelijk maken. Deze jurk heb ik al eens geëxposeerd in Den Haag.” De 'jurk' liet haar niet meer los. „Vorig jaar ben ik mensen gaan zoeken die met mij mee wilden doen met het maken van jurken. Ik heb Crailo gebeld en zo ben ik hier terecht gekomen”, aldus de kunstenaar. De Vilders eerste idee was om de jurken te laten dragen door

De jurk van Anne de Vilder met verweerde foto's uit de jaren zeventig van verdwenen Argentijnen. De Vilder heeft de jurk ontworpen voor de Dwaze Moeders. Foto's: Anne de Vilder

het vrouwenkoor van AZC Crailo, Alomtonen. „Daar ben ik toch van teruggekomen. Dat werd te onrustig. De jurken worden nu zwevend in de galerie opgehangen en van binnen-

uit belicht. Het zijn installaties geworden die je zo prachtig kunt bekijken.” Op de expositie zijn wel foto's te zien van de vrouwen in hun jurken en we mogen hun dagboeken inkij-

ken. De openingsavond zal een soort afscheid worden, vrees De Vilder. Zeker is dat alle vrouwen Crailo moeten verlaten. Het centrum zal hooguit nog een maand open zijn, vrees ze. „Zo lang houd ik daar het atelier en blijf ik met ze schilderen.” Wat ze met het resultaat van het project gaat doen, weet de kunstenaar nog niet. „Wie weet kan ik er een reizende expositie van maken, maar misschien willen de vrouwen hun jurken wel meemen. Dat is natuurlijk ook prima.”

Dans

In de galerie laat multimedia-kunstenaar De Vilder ook een choreografie zien: met verf aan de voeten legde ze een dans vast op een papier van 1,5 bij 3 meter en ze maakte er een filmpje van. Deze dans vormt de link met het eigenlijke thema van de groepstentoonstelling die de titel 'Dans & Muziek bij GSA' heeft gekregen. Inclusief De Vilder doen vijf leden van Kunstenaarsvereniging GSA aan de presentatie mee. Hans Almekinders exposeert figuratieve en abstracte schilderijen en beelden, Emiel van der Beek textielreliëfs, Ton Diekstra grafiek en Corry Kooy toont schilderijen, tekeningen en pastels.

De tentoonstelling wordt morgenavond om acht uur geopend. Het vrouwenkoor van AZC Crailo, Alomtonen, verzorgt een optreden.

Dans en Muziek bij GSA, Centrum voor Beeldende Kunst GSA, Langestraat 52, Hilversum. Opening 2 april 20u. Te zien t/m 25 april Open woe t/m za 12-17u, zo van 14-17u.